

DIONYSIUS EXIGUUS.

NOTITIA (ex Cave).

Dionysius Exiguus, natione Scythæ, professione **A** monachus, et abbas Romanus, Cassiodori familiaris ejusque in dialectica addiscenda condiscipulus. Claruit anno 53. Obiit ante annum 556, quo Cassiodorus librum de Divinis Lectionibus scripsit: ac in eo Dionysium jamjam, uti ait, defunctum impense laudat. *Generat hodieque, inquit (Cap. 23), Ecclesia catholica viros illustres probabilium dogmatum decore fulgentes. Fuit enim nostris temporibus et Dionysius monachus, — in utraque lingua valde doctissimus, reddens actionibus suis, quam in libris Domini legerat, æquitatem: qui Scripturas divinas tanta curiositate discusserat atque intellexerat, ut... Fuit in illo cum sapientia magna simplicitas, cum doctrina humilitas, cum facundia loquendi parcitas. Totus catholicus, totus paternis regulis perseveranter adjunctus; et quidquid possunt legentes per diversos querere, in illius scientia cognoscebatur posse fulgere.*

OPERA.

Collectio sive Codex canonum ecclesiasticorum, a Dionysio; rogante Stephano episcopo Salonitano, Latine versus et compaginatus, constans canonibus apostolicis prioribus 50 et canonibus conciliorum Nicæni, Constantinopolitani, Chalcedonensis, Sardicensis, et Africanorum quorundam. Exstat in omnibus conciliorum collectionibus, et a Justello editus Paris. 1628, in-8°, et in Bibliotheca Juris Canon. tom. I, p. 97.

Collectio decretorum pontificum Romanorum a Siricio ad Anastasium II, quotquot reperiri poterant, una cum epistola nuncupatoria ad Julianum presbyterum Romanum, qui synodis Romæ an. 488 et 499 habitis subscripsit. Exstat in unaquaque Conciliorum editione, et a Justello una cum Codice canonum edita Paris. 1628, in-8°, et in Bibliotheca Juris Canon. tom. I, p. 181.

Epistola synodica S. Cyrilli et concilii Alexandrini, adversus Nestorium, Latine versa. Exstat tum alibi, tum a Justello edita cum prioribus Opusculis.

Epistola Paschalis Proterii ad Leonem, Latino versa, una cum Epistolis duabus ipsius Exigui paschalibus ad Petronium et Bonifacium; habetur in Appendice Petaviani operis de Doctrin. Temp.

Vita S. Pachonii abbatis, Latine versa, et intr Vitas Patrum ab Heriberto Rosveydo edita Antwerp. 1615, 1628, in-folio.

Oratio Procli de laudibus Deiparæ (quam tamen non ab Exiguo, sed a Mario Mercatore, versam esse contendit Garnerius: ac proinde versionem inter istius opera adjuncto textu Græco edidit part. II, pag. 49). Epistola ejusdem de Fide ad Armenos, et altera ad Dominum pro Athanasio Perrhenorum episcopo, Latine versæ; habentur in editione Procli operum a Vinc. Riccardo adornata Romæ 1630, in-4°.

Gregorii Nysseni de Opificio hominis liber in duas divinus homilias, Latine versus. Exstat versio Basil. 1562, Colon. 1573, sed sine epistola Dionysii nuncupatoria ad Eugypium presbyterum, et versione præfationis Nysseni: quas primus in luce edidit Mabillonius Analect. tom. II, p. 1.

Historia inventionis capituli S. Joannis Baptistæ, a Marcello abbate Græce conscripta, et ab Exiguo Latine versa; edita est a CL. Du Fresne ad calcem historici tractatus de Capite S. Joannis Bapt. Paris. 1665, in-4°.

Cyclus Paschalis annorum xcviij, ab anno 527 initium ducens: ejus fragmentum habes in Mariani Scoti Chronico ad ann. 527. In hoc cyclo annos a Christi Incarnatione numeravit Dionysius: atque istam æram primus omnium annis supputandis adhibuit.

PARS PRIMA OPERUM.

OPERA DOGMATICA ET CANONICA.

EPISTOLA SYNODICA

S. CYRILLI ET CONCILII ALEXANDRINI CONTRA NESTORIUM

A DIONYSIO EXIGUO LATINE TRANSLATA.

PRÆFATIO EPISTOLÆ

S. CYRILLI ALEXANDRINI EPISCOPI.

Domino beatissimo Patri Petro episcopo Dionysius Exiguus in Domino salutem.

PATROL. LXVII.

D Beneficiorum vestrorum memor, venerabilis Pater, et antistitem Christi decus egregium, semperque ante oculos mentis apponens sancta nutrimentorum vestrorum studia a parvulo mihi depensa, quæ nulla

spatia locorum poterunt obliterare, vel temporum : A quero vicem referre gratiæ, quam me scio reperire non posse. Sed quia plerumque periclitatur voto quod deesse videtur officio, desiderium quod erga vestram paternitatem jugiter gero, quo possum studio pandere non desisto, atque ideo vobis epistolam synodicam sancti Cyrilli Alexandrini pontificis Nestorio quondam Constantinopolitane urbis episcopo destinatum, cui duodecim sunt admixta capitula blasphemiarum ejusdem Nestorii sub anathematis obsecratione damnantia : quam nuper de Græco in Latinum eloquium transtuli, per veneratorem vestram fratrem Sanctalium destinavi : opportunum prorsus hoc tempore existimans, quo tanti doctoris apostolica fides Græcis jam dudum bene comperta, sed ignorata Latinis inactenus lunotescat : ut Nestoriana fabes evidenter agnoscat ab hominibus, et pro sua malignitate merito respiciatur, quæ sub prætextu fidei perfidiam insinuarè non desiuit, et furoris Judaico pariter et errore tranquillitatem catholice Ecclesie toto terrarum orbe diffusæ turbare contendit. Et licet optime noverim quod præcepta salubria nequissimi homines hostiliter aufant, suaque dependere consilia prava persistant ; tamen omittenda non est quantalibet in-

structio, propter eos qui non contentione amorem, sed quadam simplicitate falluntur, quia sæpe contigit ut aspirante Deo veritati commoventur studium qui mendacior præbere consensum. Memorati ergo beati Cyrilli scripta præsentia eundem Nestorium commovent, ut unigenitum Dei Filium de Patre natum ante omnia sæcula, ejusdemque cujus est Pater essentie, qui propter nostram salutem descendit, et incarnatus est de Spiritu sancto, ex Maria Virgine, non audeat in duos dividere, nec solita caliditate conjunctionem quamdam, et societatem Dei et hominis asseverare nitatur : quæ vocabula nulla utriusque nature inseparabilem unitatem, nec singularitatem personæ, vel certe subsistentie Filii Dei ab eo protata significant, sed duo quædam vel plura potius sub hac istorum B hominum occasione demonstrant, sceleratamque divisionem tam nefarii dogmatis conditor, quæ omnia impississimi sectatores dignitate quadam et auctoritate, nec non et relatione sic ut ipsi desipiunt connectere moluntur. Sed jam melius ista sæpe dicti Patris assertionem pandantur, beatitudinis vestræ catholice pacem redintegrare propitius, nosque in membris ejus vestris precibus custodire dignetur.

EPISTOLA S. CYRILLI ALEXANDRINI EPISCOPI,

DIRECTA NESTORIO QUONDAM CONSTANTINOPOLITANÆ URBIS EPISCOPO, DUODECIM CONTINENS ANATHEMATISMI CAPITULA.

Domino sancto fratri Nestorio episcopo Cyrillus C episcopus, et quæ convenit apud Alexandriam synodus ex Ægyptia diocesi in Domino salutem.

Cum Salvator noster aperte pronuntiet dicens, *Qui diligit patrem aut matrem super me, non est me dignus ; et qui diligit filium aut filiam super me, non est me dignus* : quid nos patiemur qui deposcimus a tua religione ut te super Christum Salvatorem omnium diligamus ? Quis enim nobis in die judicii subvenire poterit, aut quam satisfactionem reperire poterimus, ita diuturnum silentium de prolatis a te contra cum blasphemis continentes ? Etiam siquidem te tantummodo læderes, docens ista vel sentiens, sollicitudo nobis minor existeret : cum vero totam scandalizaveris Ecclesiam, et fermentum insolite pravitate et novæ hæresis miscueris in populis, non tam ibidem positus, sed ubique consistentibus. Nam tuarum expositionum libri per cuncta vulgati sunt quæ super nostro silentio ultra vel excusationis sermo sufficiat, aut quomodo non necesse sit meminisse Christi Domini sic dicentis : *Non putatis quod venerim pacem mittere in terram, sed gladium ; veni enim separare hominem adversus patrem suum, et filiam adversus matrem suam.* Nam cum iudicatur fides, parentum reverentia velut inutilis et periculosa despicitur, et amor erga filios fratresque vitatur : ad postremam super ipsam vitam mors potius a piis viris eligitur, ut meliorem resurrectionem, sicut scriptum est, consequantur. Ecce itaque te simul cum sancta synodus, quæ apud amplam urbem Romanam congregata est, presidente sanctissimo fratre et consecr-

do nostro Coelestino episcopo, his scriptis jam tertio convenimus, consilium dantes ut te a tam pravis abstineas distortisque dogmatibus, quæ et sentire cognosceris, et docere. Recipias vero fidem rectam Ecclesiis per beatissimos apostolos et evangelistas ab initio traditam, qui et oculis inspexerunt, et ministri verbi fuisse monstrantur. Quod si hoc religio tua facere distulerit, juxta dilationem litteris præsentium sanctissimi et venerandissimi sacerdotis nostri Romane præsentis Ecclesie Coelestini : scias tu nullam sortem habere nobiscum, nec locum aut colloquium meum de sacerdotibus et episcopis obtinere non enim fas est contemnere nos Ecclesias ita turbatas, et scandalizatos populos, fidemque rectissimam violatam, dissipatam quin etiam græcem quem custodire debueras, et juxta nos amatores recti dogmatis exstiteris, et sanctorum Patrum vestigia persecutans. Omnes itaque quos, propter fidem, tu religio a communione removit, aut a suo ordine deposuit, laicos et clericos, in nostra communione recipimus, non justum est eos tuis decretis opprimere qui noverant recta sentire, qui etiam bene faciente tibi prudentissime restiterunt : hoc idem namque in epistola quam misisti ad præulem amplæ Romæ sanctum et coepiscopum nostrum Coelestinum significare curasti : non autem sufficit tux religioni solimmodo fidei symbolum confiteri, quod expositum est per idem tempus, sancti Spiritus largitate, a venerando et magno concilio apud Nicæam congregati

hoc enim nec intellexisti, nec recte interpretatus es, quinimo perverse licet sono vocis eadem verba protuleris, sed consequens est et iurejurando fateri te quod anathematizasti fidem tuam pollutam, et profana documenta qua sentis et doceas quæ nos universi sive per Orientem, seu per Occidentem episcopi et magistri præulesque populorum, credimus et docemus. Epistolis autem ab Alexandria tuæ religioni directis, Ecclesiæ consensum præbuit, tam ea quæ apud urbem Romam convenit sancta synodus, quam etiam nos omnes velut recte interpretabiliterque conscriptis. Subdignus autem his nostris litteris quæ te sentire oportet et docere, et a quibus abstinere conveniat, hæc est enim fides catholicæ et apostolicæ Ecclesiæ, cui cuncti consentiunt orthodoxi per Orientem Occidentemque pontifices: Credimus in unum Deum Patrem omnipotentem, et cætera. Sequentes itaque per omnia sanctorum martyrum confessiones, quas, loquente in eis sancto Spiritu, protulerunt, et intentioni quæ est in eorum intellectibus, æquis vestigiis inhærentes, atque iter ambulantes regium, profitemur quod ipsum unigenitum Dei Verbum, Dominum natum ex ipsa Patris essentia, de Deo vero Deus verus, lumen de lumine, per quem omnia facta sunt, sive in cælis, sive in terra, salutis nostræ causa descendens ad examinationem esse dignatus est inclinare: incarnatus autem et homo factus, id est carnem de Virgine sancta suscipiens, eamque propriam faciens, natiuitatem nostram ex vulva sustinuit, homo de muliere procedens, nec quod erat abiciens. Nam licet factus sit in assumptione carnis et sanguinis, tamen etiam sic quod erat Deus, natura scilicet et veritate persistens. Nec carnem itaque dicimus in naturam deitatis esse conversam, nec in substantiam commutatam: inconvertibilis etenim est et incommutabilis, idemque ipse iuxta Scripturas jugiter permanens. Visos autem et parvulus, sed positus adhuc in conabulis et in sinibus genitricis Virginis constitutus, universam creaturam replebat, ut Deus genitori suo indivisus existens; quod divinum est enim sine quantitate et sine mole cognoscitur, nec ullis terminis continetur. Unitum ergo carne Verbum Dei, secundum substantiam confidentes, unum adoramus Filium et Dominum Jesum Christum, non seorsum ponentes et determinantes hominem et Deum velut invicem sibi dignitatis et auctoritatis unitate conjunctos: hoc enim novitas vocis est, et aliud nihil. Nec item Christum specialiter nominantes Deum Verbum, quod ex Deo, etc., nec alterum similiter Christum specialiter qui de muliere natus, etc., sed unum solummodo Christum Dei Patris Verbum cum propria carne cognoscimus: tunc enim etiam iuxta nos unicus est, quamvis spiritum dignis ipse convulerit, et non ad mensuram, sicut beatus evangelista Joannes asseruit. Sed nec illud dicimus quod Dei Verbum velut in homine communi, qui de sancta Virgine natus est, habitavit, ne Deum homo Christus habitatorem possidere credatur. Quamvis enim Verbum habitaverit in nobis, et dictum sit in Christo habitare omnem

plenitudinem deitatis corporaliter, attamen intelligimus eum, quod caro factus, non sicut in sanctis habitare dicatur, nec talem in ipso habitationem factam definire tentavimus, sed unitus iuxta naturam, nec in carnem penitus commutatus talem sibi fecit habitationem qualem et anima hominis habere creditur ad proprium corpus. Unus igitur est Christus Filius Dominus noster non velut conjunctione qualibet, ut in unitate dignitatis et auctoritatis hominis habentis ad Deum: non enim potest unire naturas sola dignitatis æqualitas. Denique Petrus et Joannes æqualis sunt alteruter dignitatis, propter quod et apostoli et sancti discipuli esse monstrantur: verum tamen, uterque non unus est, nec juxta collationem, vel connexionem, modum conjunctionis advertimus: hoc enim ad unitatem non sufficit naturalem, secundum participationis affectum, sicut nos etiam adherentes Domino, unus cum eo spiritus sumus, imo potius conjunctionis nomen evitamus, tanquam non existens idoneum quod significet unitatis arcanum: sed neque Deum aut Dominum Christi Verbum Dei Patris asserimus, ne iterum manifestius in duo dividamus unum Christum Filium et Dominum, et in crimen sacrilegii recidamus, Deum illi seipsum facientes et Dominum. Unitus quippe, sicut superius diximus, Deus Verbum carni secundum subsistentiam, Deus quidem est omnium et dominatur universitati, verum tamen nec servus et sibi ipse, nec dominus, quia ineptum est vel potius impium hoc sentire vel dicere. Quamvis enim Deum suum patrem dixerit, cum Deus sit etiam ipse natura, et de illius essentia, tamen nullatenus ignoramus quod manens Deus, homo quoque factus sit, qui sub Deo juxta debitam legem natura humanitatis existeret, ipse vero sibi vel Deus poterat esse vel Dominus: ergo sicut homo quanto doctius exigentia mensuræ congruit, sub Deo se nobiscum esse disseruit, hoc etiam modo sub lege factus est, quamvis ipse promulgaverit legem, et legislator ut Deus existerit. Cavemus autem de Christo dicere, Propter assumptionem veneror assumptum, et propter invisibilem adoro visibilem. Horrendum vero super hoc etiam illud adjicere, Is qui susceptus est cum eo qui suscepit quod nuncupatur Deus: qui enim hæc dicit, dividit iterum in duos Christos, eum qui unus est, hominem seorsum in parte, et Deum similiter in parte constituens. Evidenter enim dividet unitatem, quod non alter cum altero coadoratur, aut quod nuncupatur Deus, sed unus intelligitur Christus Jesus Dei Filius, unigenitus, una servitute cum propria carne venerandus. Confitemur etiam quod idem ipse qui ex Deo Patre natus est Filius unigenitus Deus, licet juxta naturam suam expertus passionis existerit, pro nobis tamen secundum Scripturas perpassus sit, et erat in cruce fixo corpore propriæ carnis impassibiliter ad se referens passiones: gratia vero Dei, pro omnibus gustavit mortem, tradens ei proprium corpus, quamvis naturaliter ipse vita sit et resurrectio mortuorum. Nam ut mortem ineffabili potentia proculcaret, ac primus in sua carne primogenitus ex mortuis fieret, et primitiæ dormientium,

viamque faceret humanæ naturæ ad corruptionis recursum, gratia Dei, sicut supra dictum est, pro omnibus gustavit mortem, et tertio die resurgens spoliavit infernum. Idcirco quamvis dicatur quod per hominem facta sit resurrectio mortuorum, tamen intelligimus hominem factum Verbum quod ex Deo est, et per ipsum mortis imperium fuisse destructum: veniet autem temporibus præsentis, sicut unus est Filius et Dominus, in gloria Patris, ut iudicet orbem terrarum in æquitate, sicut Scriptura testatur. Necessario igitur et hoc adjicimus; annuntiantes enim secundum carnem mortem unigeniti Filii Dei, id est Jesu Christi, et resurrectionem ejus, et in caelis ascensionem pariter confitentes, incrementam celebramus in ecclesiis sacrificii servitutem; sic etiam ad mysticas benedictiones accedimus, et sanctificamur, participes sancti corporis et pretiosi sanguinis Christi omnium nostrum redemptoris effecti, sicut communem carnem percipientes, quod absit: nec ut viri sanctificati et Verbo conjuncti secundum dignitatis unitatem, aut sicut divinam possidentis habitationem, sed ut vere vivificatricem, et ipsius Verbi propriam factam; vita enim naturaliter ut Deus existens, quia propriæ carni unitus est, vivificatricem eam esse professus est. Et ideo quamvis dicat ad nos, *Amen, amen dico vobis, nisi manducaveritis carnem Filii hominis, et biberitis ejus sanguinem*, non tamen eam ut hominis unius ex nobis existimare debemus, quomodo nihil juxta naturam suam vivificatrix esse caro hominis poterit: sed ut vere propriam ejus factam, qui propter nos filius hominis et factus est et vocatus. Eas autem voces quas Salvator noster in Evangelio protulit, non in duabus subsistentiis aut personis omnino partimur. Non enim duplex est unus Christus et solus, quamvis ex duabus diversisque rebus ad unitatem cognoscatur individuum convenisse: sicut homo quoque ex anima constans et corpore non duplex potius, sed unus est ex utroque. Humanas ergo et divinas insuper voces ab uno Christo dictas animadvertentes recte sentimus. Cum enim Deo dignissime inquitur de seipso: *Qui me vidit, vidit et Patrem*; et, *Ego et Pater unum sumus*, divinam ejus intelligimus ineffabilemque naturam, secundum quam unum est cum Patre suo, propter unam eandemque substantiam, imago et character, splendorque gloriæ ejus existens. Cum vero humanæ naturæ mensuram nullatenus inhonorans Judæos alloquitur, *Nunc me queritis occidere hominem qui veritatem vobis locutus sum*, item non minus eum qui in similitudine et æqualitate Patris est, Deum Verbum etiam in mensuris humanitatis ejus agnoscimus. Si autem necessario creditur quod natura Deus existens factus sit caro, imo potius homo animatus anima rationali, quæ causa est ut in ejus quilibet vocibus erubescat, si eas homine dignas effatus est? Quod si sermones homini congruentes abiecit, juxta nos hominem fieri quis cogit? Cum vero se propter nos ad exinanitionem spontaneam misericorditer inclinaret, quam ob causam

A dignos exinanitione sermones effugerit? Unum igitur personæ cunctas ejus in Evangelio voces ascribimus, uni subsistentiæ, Verbi scilicet et incarnati, quia unus est Dominus Jesus Christus, ut scriptum est. Appellatum vero Apostolum et Pontificem confessionis nostræ tanquam sacrificante Deo et Patri fidei nostræ confessionem, quam a nobis ipsi et per ipsum Deo et Patri incessanter offertur. Iterum cum dicimus, qui ex Deo est secundum naturam Filius unigenitus, nec homini præter eum alteri sacerdotii nomen et officium deputamus. Factus est enim mediator Dei et hominum, et reconciliator ad pacem, semetipsum Deo et Patri pro nobis offerens in odorem suavitatis: ideoque *sacrificium et oblationem noluisti; holocausta pro peccato non tibi placuerunt, corpus autem persecisti mihi; tunc dixi: Ecce venio. In capite libri scriptum est de me, ut faciam voluntatem tuam*. Obtulit enim primum corpus non pro se, sed pro nobis in odorem suavitatis. Nam qua pro se oblatione vel sacrificiis indigeret ab omni peccato liber ut Deus existens? Quod si omnes peccaverunt et egent gloria Dei, secundum hoc quod sumus ad mutabilitatis excessum propiores effecti, et peccatis ægrotavit humana natura, ipse vero non ita: ideoque nos gloria ejus evincimur, cur erit ultra jam dubium quod Agnus verus propter nos et pro nobis sit immolatus? Qui dicit autem quia semetipsum tam pro se quam pro nobis obtulerit, nullatenus impicitatis crimen effugiet, cum nihil prorsus iste deliquerit, nec ullum fecerit omnino peccatum. Qua igitur egeret oblatione nullo suo excitante facinore, pro quo si esset satis admodum convenienter offerret? De Spiritu quoque cum dicit, *Ille me glorificavit*, hoc rectissime sentientes quam Christum et Filium, non velut alterius egentem gloria, confitemur a Spiritu sancto gloriam consecutum, quia spiritus ejus nec melior nec superior illo est: sed quia mira opera faciens ad demonstrationem suæ deitatis virtute proprii spiritus utebatur, ab ipsa glorificari dicitur. Quenadmodum si quis de hominibus asseveret quod virtus sua seu disciplina quemlibet unumquemque clarificet: quamvis enim in sua sit subsistentia spiritus, et ejus intelligatur in persona proprietas juxta id quod spiritus est et non filius, attamen alienus non est: ab illo enim Spiritus appellatus est veritatis, et veritas Christus est, unde et ab isto similiter sicut ex Deo Patre procedit. Denique hic ipse Spiritus etiam per sanctorum manus apostolorum miracula gloriosa perficiens Dominum glorificavit Jesum Christum postquam ascendit in cælum. Nam creditus est Christus natura Deus existens, per suum spiritum virtutes efficiens, ideoque dicebat: *De meo accipiet et annuntiabit vobis*. Nequaquam vero participatione alterius idem Spiritus sapiens aut potens dicitur, quia per omnia perfectus est, et nullo prorsus indigens bono. Nam paternæ virtutis et sapientiæ, id est Filii spiritus creditur, et ideo ipsa re et subsistentia virtus et sapientia comprobatur. Igitur quia Deum carni uni-

* *Dignissime Deo*, id est, ut Deum decet. EDIT.

** *Parasis* prorsus vitiosa, quæ sic forsitan legenda

eset: *Appellatur vero apostolus et pontifex.... tanquam sacrificans ... quæ a nobis... offertur*. EDIT.

tum juxta subsistentiam sancta Virgo corporaliter peperit, idcirco eam Dei genitricem esse profitemur, non quod Verbi natura existendi principium de carne sortita sit; erat enim in principio. Verbum, et Deus erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et ipse est conditor sæculorum, Patri coæternus, et universalis creator; sed quod superius diximus, juxta subsistentiam sibi in se unicens humanam naturam, natiuitatem sustinuerit ex ipsa vulva corporea, non quod egerit necessario aut propter suam naturam, natiuitate ista, quæ est in extremis sæculi facta temporibus, sed ut ipsas benediceret substantiæ nostræ primitias. Et dum eam carnipunitum mulier edidisset, illa quæ aduersus omne genus humanum maledictio fuerat prolata desineret, nec jam morti nostra corpora destinaret. Illud quoque quod dictum est, *In tristitia paries filios*, ipse dissolvens, verum esse monstraret quod propheta voce prædixerat: *Absorpta est mors in victoria*, et iterum: *Abstulit Deus omnem lacrymam ab omni facie*; propter hanc etenim causam dicimus eum dispensatorie et ipsis benedixisse tunc nuptiis, cum in Canan Galilææ cum sanctis vocatus apostolis adesse dignatus est. Hæc sapere sumus edocti a sanctis apostolis et evangelistis, et ab omni Scriptura diuinitus inspirata, nec non et a beatis Patrum confessionibus veritate subiixis. His omnibus etiam tuam religionem concordare, et præter aliquem dolum vel fictionem consentire conuenit; quæ vero religio tua anathematizare necesse est, huic epistolæ nostræ subjecta sunt: quod si minime, eisdem subjectis sententiam consequeris.

I. Si quis non confitetur Deum esse veraciter Emmanuel, et propter hoc ipsum Dei Genitricem sanctam Virginem (peperit enim carnaliter Verbum, quod ex Deo est, secundum quod scriptum est: *Et Verbum caro factum est*), anathema sit.

II. Si quis non confitetur carne substantialiter unum esse Verbum Patris, unum quoque esse Christum cum propria carne, et eundem ipsum sine dubio Deum simul et hominem, anathema sit.

III. Si quis in uno Christo dividit substantias post unionem sola eas societate coniungens ea quæ secundum dignitatem est, vel etiam auctoritatem, aut potestatem, et non magis conuenit ad unitatem naturalem, anathema sit.

IV. Si quis duabus personis vel subsistentiis decernat eas voces quæ tam in evangelicis quam apostolicis litteris continentur, vel etiam eas quæ de Christo a sanctis dicuntur, vel ab ipso Christo de se ipso, et aliquas quidem ex his tanquam homini præter Dei Verbum specialiter intelligat, applicandas crediderit, aliquas vero tanquam Deo dignas soli Verbo Dei Patris deputaverit, anathema sit.

V. Si quis audet dicere Christum hominem ἀσπορῶν ἢ ἐσπόρων, id est hominem Deo utentem se asportantem (Sic), et non Deum esse veraciter dixerit, tanquam unicum filium per naturam, secundum quod Verbum caro factum est, participaverit nobis similiter carne et sanguine, anathema sit.

VI. Si quis dicit Deum vel Dominum esse Christi Dei Patris Verbum, et non magis eundem ipsum confitetur Deum et hominem simul, propter quod Verbum caro factum est, secundum Scripturas, anathema sit.

VII. Si quis dicit tanquam in hominem Jesum Deum Verbum fuisse operatum, et Unigeniti dignitatem, tanquam alteri præter ipsum existenti, tribuit, anathema sit.

VIII. Si quis audet dicere assumptum hominem coadorari cum Deo Verbo oportere, et conuncupari Deum, tanquam alterum cum altero (adjectio enim unius syllabæ hoc cogit intelligi), et non magis una reverentia veneratur Emmanuel, unamque ei glorificationem dependit, juxta quod Verbum caro factum est, anathema sit.

IX. Si quis unum Dominum Jesum Christum glorificatum dicit a Spiritu sancto, tanquam ab aliena virtute, qua per eum uteretur, et ab eo acceperit efficaciam contra immundos spiritus, et per eum implere divina signa, et non magis ejus proprium esse spiritum dicat sicut et Patris, per quem signa operatus est, anathema sit.

X. Pontificem et Apostolum confessionis nostræ factum esse Christum divina Scriptura commemorat. Obtulit enim semetipsum pro nobis Deo Patri in odorem suavitatis: si quis ergo Pontificem et Apostolum nostrum alium dixerit esse factum, præterquam ipsum Deum Dei Verbum, quando factum est caro, et secundum nos homo, sed quasi aliarum præter ipsum specialiter hominem ex muliere; et si quis dicit quia pro se obtulit seipsum oblationem, et non magis pro nobis solis (non enim indiguit oblatione qui peccatum nescivit), anathema sit.

XI. Si quis non confitetur carnem Domini vivificatricem esse tanquam propriam ipsius Dei Verbi, sed quasi alterius cuiuspiam præter ipsum, conjuncti quidem secundum dignitatem, aut secundum quod solam divinam inhabitationem habuerit: et non potius ut dixerimus vivificatricem esse, quia facta est propria Verbi Dei, cui omnia vivificare possibile est, anathema sit.

XII. Si quis non confitetur Deum Verbum carne passum esse, et carne crucifixum, et mortem carne gustasse, factumque primogenitum ex mortuis, secundum quod est et vita, et vivificator ut Deus, anathema sit.